

หมายเหตุ : ดอย 1 คือ หัวพันธุ์กรรไทรเมืองที่นำมาปลูกในพื้นที่เป็นปีแรก
ดอย 2 คือ หัวพันธุ์กรรไทรเมืองที่ปลูกขึ้นในพื้นที่ติดเป็นปีที่สอง

ตาราง 2 พันธุ์กรรไทรเมืองที่ดัดแปลง รวบรวมจากพื้นที่ที่ปลูกกรรไทรเมือง จำนวน 7 ตัวอย่าง

ลำดับ	ชื่อ-สกุล เกษตรกร	พื้นที่ปลูก/พันธุ์
1	นายชาติรี ดวงเนตร	บ้านนาปลาจ่าด อ้าเกอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน
2	นางคำ อุปนันท์	บ้านสนหาร อ้าเกอเมืองเสรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
3	นายชาติชาย บุญตี	บ้านแม่ลาหูสวะ อ้าเกอเมืองว้าอย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
4	นายเหมยบีอ ริพอ	บ้านปีหอ อ้าเกออมก่อຍ จังหวัดเชียงใหม่
5	นายตีโพเจ มะเชอพะ	บ้านปีหอ อ้าเกออมก่อຍ จังหวัดเชียงใหม่
6	นายสมชาย พ่อน่อ	บ้านปีหอ อ้าเกออมก่อຍ จังหวัดเชียงใหม่
7	นายวากา จิซ	บ้านเลอะกร้า อ้าเกออมก่อຍ จังหวัดเชียงใหม่

ผลการทดลอง 1.2 ศึกษาและบันทึกข้อมูลลักษณะลัษณฐานวิทยาของหัวพันธุ์กรรไทรเมืองที่มีคุณภาพจาก
แหล่งแพร่ลั่งปลูก

- ศึกษาลักษณะทางลักษณะฐานวิทยาที่แตกต่างกันของหัวพันธุ์กรรไทรเมือง ได้แก่ ขนาดหัว น้ำหนักหัว
จำนวนกลีบต่อหัว จำนวนชั้นของเปลือกหุ้มกลีบ และขนาดกลีบ ประกอบด้วย กระเบี้ยมทั้งไป จำนวน 29
ตัวอย่าง ดังตาราง 3 และข้อมูลกรรไทรเมือง จำนวน 7 ตัวอย่าง ดังตาราง 4

ตาราง 3 ข้อมูลสัมฐานวิทยาของหัวพันธุ์กระเทียมจากแหล่งปลูกที่สำคัญ จำนวน 29 ตัวอย่าง

ชื่อ-สกุล เกษตรกร/พื้นที่ปลูก	ขนาดที่ว (ชม.) (เส้นผ่าศูนย์กลางดินที่ต้องการ)	น้ำหนักดินที่หัว (กรัม)	จำนวนกลีบดอทัวร์ (กลีบ)	จำนวนขั้นของ เบสิโอทั่มกลีบ (ขั้น)	ขนาดกลีบ (ซม.) (ความสูง x ความกว้างหัว x ความกว้างต้านอกด้านใน)
นายจำลอง พงษ์กلاح บ้านป่าพลู อําเภอบ้านโพ่ง จังหวัดลำพูน (ดอย2)*	3.79	12.20	10	4	$2.24 \times 1.43 \times 1.12$
นายสมบัติ ไชยสมการ บ้านป่าพลู อําเภอบ้านโพ่ง จังหวัดลำพูน (ดอย2)	3.69	11.10	12	4	$2.23 \times 1.39 \times 1.07$
นายชาติเวช ดวงเนตร กรรมการนิตยาทร์ บ้านนาปลาจาก อําเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ดอย 1)*	3.91	14.05	14	3	$2.15 \times 1.41 \times 1.02$
นายชาติเวช ดวงเนตร บ้านนาปลาจาก อําเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ดอย 1)	3.75	11.52	12	4	$1.91 \times 1.44 \times 0.87$
นายชาติชาย ปูผัด บ้านแมล่าหลวง อําเภอบ้านแมล่าหลวง อําเภอแม่ล้าน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ดอย 1)	3.44	9.40	13	4	$2.08 \times 0.98 \times 0.80$
นายสมชาย พหลนัน บ้านป่าพลู อําเภออมก่อง จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	3.86	14.80	12	7	$1.87 \times 1.09 \times 0.82$
นายดีไพบูลย์ ยะเซ祚พะ บ้านป่าพลู อําเภออมก่อง จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	3.37	11.60	13	5	$1.54 \times 0.84 \times 0.64$
นายเพียงบือ ริพอ บ้านป่าพลู อําเภออมก่อง จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	3.28	10	13	5	$1.90 \times 1.04 \times 0.88$
นายชัยยา ริพอ บ้านป่าพลู อําเภออมก่อง จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	3.57	15	16	4	$1.51 \times 0.96 \times 0.77$
นายสุพรรณ ยะธิจังวีรานน บ้านบรรโนกร อําเภออมก่อง จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	4.12	21	17	3	$1.87 \times 1.56 \times 1.05$
นายพะเชด แก้วเสรีภรณ์พิริ บ้านเลอกร้า อําเภออมก่อง จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	3.95	15.60	16	4	$1.92 \times 1.21 \times 1.00$
นางวากา ลีซ บ้านเลอกร้า อําเภออมก่อง จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	4.04	17.40	17	4	$1.81 \times 1.02 \times 0.90$

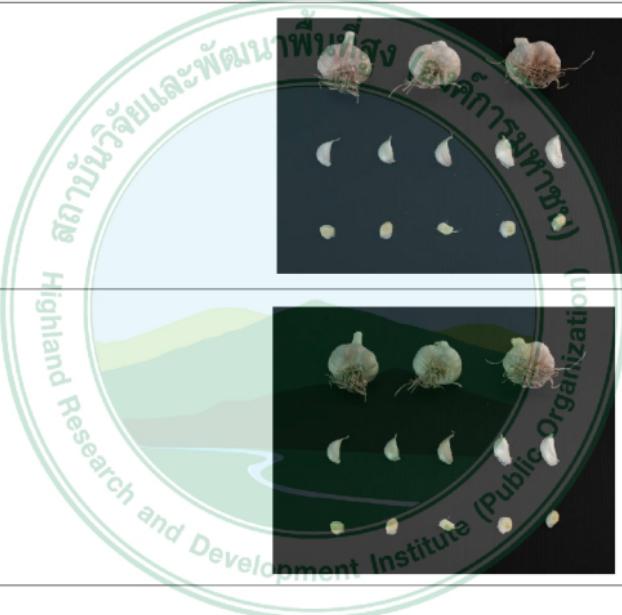
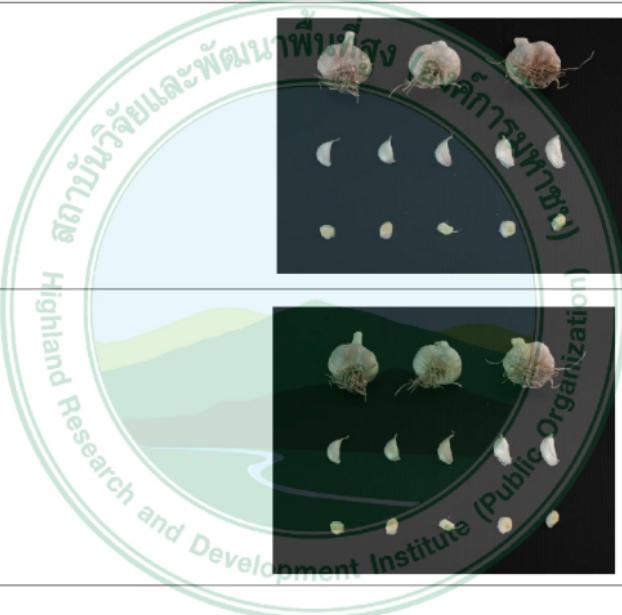
ชื่อ-สกุล เกษตรกร/พื้นที่ปลูก	ขนาดที่ว (ชม.) (เส้นผ่าศูนย์กลางต่อที่ว)	น้ำหนักต่อที่ว (กรัม)	จำนวนกลีบต่อที่ว (กลีบ)	จำนวนชั้นของ เปลือกห้มелеิน (ชั้น)	ขนาดกลีบ (ชม.) (ความสูง x ความกว้างด้านข้าง x ความกว้าง ด้านออกด้านใน)
นายวิชร จองนุ บ้านนาหาย อ่าเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	4.25	20.10	9	3	$2.28 \times 1.64 \times 1.29$
นายคำอ่อง คำขาว บ้านเมืองนະ อ่าเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	3.34	12.57	19	3	$1.69 \times 0.96 \times 0.70$
นายสุวิ คำขาว บ้านเมืองนະ อ่าเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	4.27	21.67	28	4	$2.04 \times 1.09 \times 0.80$
นายสาท พันธ์มี บ้านแม่อ้อ อ่าเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	3.94	16.40	27	4	$1.73 \times 0.97 \times 0.85$

ตาราง 4 ข้อมูลสัมภาษณ์วิทยาของหัวพันธุ์กระเทียมโภนจำนวน 7 ตัวอย่าง

ชื่อ-สกุล เกษตรกร/พื้นที่	ขนาดที่ดิน (ไร่) (เลี้ยงผ้าศานย์กลางต่อไร่)	จำนวนต่อหัว (กรัม)	จำนวนขั้นของเปลือกหุ้มกลีบ (ชั้น)	ขนาดกลีบ (ซม.) (ความสูง x ความกว้างด้านข้าง)
นายชาติ ดวงเนตร บ้านนาปลาจัด อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ตอน 2)	1.96	4.20	8	1.71×1.97
นางสาว อุปนันท์ บ้านสันหาด อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.05	4.6	10	2.05×2.05
นายอาทิตย์ ปูพัด บ้านแม่ล่าหลวง อำเภอแม่ล้าน อาย วัยหัดแม่ฮ่องสอน (ตอน 2)	2.06	5	8	2.24×2.85
นายเหยระบือ ริพอ บ้านปีพอ อ่าเภออมกอย จังหวัดเชียงใหม่	1.82	3.8	8	1.88×1.82
นายตีไฟเจ มະเชขอพะ บ้านปีพอ อ่าเภออมกอย จังหวัดเชียงใหม่	1.77	3.2	7	1.91×1.77
นายสมชาย พอหน่อ บ้านปีพอ อ่าเภออมกอย จังหวัดเชียงใหม่	1.91	4.6	6	2.02×1.91
นายagara จิชี บ้านเลอยกร้า อ่าเภออมกอย จังหวัดเชียงใหม่	1.91	3.8	8	2.03×1.90

ตาราง 5 ภาพลักษณะหัวพันธุ์ และกลีบกระเทียม จำนวน 29 ตัวอย่าง

ชื่อ-สกุล เกษตรกร/พื้นที่ปลูก นายจ้าลอง พงษ์กิตา บ้านป่าพก อำเภอป่านเมือง จังหวัดลำพูน (ดอย2)*	ลักษณะหัว ลักษณะกลีบกระเทียม
นายสมบัติ ไชยสมการ บ้านป่าพก อ.เมือง บ้านเมือง จังหวัดลำพูน (ดอย2)	

<p>ชื่อ-สกุล เกษตรกร/พื้นที่ปลูก</p> <p>นายชาติ ดวงเนตร กระเทียมพม่า[*] บ้านนาป่าจาก อ.เกตเมาเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ดอย 1)*</p>	<p>สีกษะณรงค์ ลักษณะกลีบกระเทียม</p> 	
<p>นายชาติ ดวงเนตร บ้านนาป่าจาก อ.เกตเมาเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ดอย 1)</p>		

<p>ชื่อ-สกุล เกษตรกร/พื้นที่ปลูก</p> <p>นายชาติชาย บุญดี บ้านแม่เลาหลวง อำเภอบ้านแม่เลาหลวง อําเภอบ้านแม่เลา้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ดอย 1)</p>	<p>ลักษณะหัว ลักษณะกลีบกระเทียม</p> 						
<p>นายสมชาย พองหน่อ บ้านปิพอก อําเภออมก่อง จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">ลักษณะหัวไม่นปอกเปลือก</th> <th style="text-align: center;">ลักษณะหัวปอกเปลือก</th> <th style="text-align: center;">ลักษณะกลีบนอก</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> <td style="text-align: center;"> </td> <td style="text-align: center;"> </td> </tr> </tbody> </table>	ลักษณะหัวไม่นปอกเปลือก	ลักษณะหัวปอกเปลือก	ลักษณะกลีบนอก			
ลักษณะหัวไม่นปอกเปลือก	ลักษณะหัวปอกเปลือก	ลักษณะกลีบนอก					
							

ชื่อ-สกุล เกษตรกร/พื้นที่ปลูก นายตี๋ไฟเจ มະເຂອພະ บ้านປີພອ ອໍານາໂຄມກ່ອຍ ຈັງກວດເຊີຍໃໝ່ (ຕອຍ 1)	ສັກຄະນະຫ຾ວ ສັກຄະນະກືບກະເທິຍມ 	
นายเหียงບົ້ອ ວິພອ ບ้านປີພອ ອໍານາໂຄມກ່ອຍ ຈັງກວດເຊີຍໃໝ່ (ຕອຍ 1)		
นายຫັ້ນຍາ ວິພອ ບ้านປີພອ ອໍານາໂຄມກ່ອຍ ຈັງກວດເຊີຍໃໝ່ (ຕອຍ 1)		

ชื่อ-สกุล เกษตรกร/พืชน้ำปลูก นายสุรเดช ยศอ่องกิราม บ้านบราโนigr อำเภออมกอย จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	ศักย์ดมหัว ลักษณะกลีบกระเทียม	
นายพะเชดา เกียรติยิ่งคิริ บ้านเลยะกรา อำเภออมกอย จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)		
นายวากา จีชี บ้านเลยะกรา อำเภออมกอย จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)		

ชื่อ-สกุล เกษตรกร/พืชน้ำปลูก นายศิริเก เก่งใจ บ้านเลอกรา อำเภอเมืองกอย จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	สักขีดมะหัว ลักษณะกลีบกระเทียม
นายฤทธิ์ ดูรี บ้านเลอกรา อ้ำเภอกองม่อม กอย จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	
นายชาติรี ดวงเนตร บ้านนาปลาจ่าด อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ดอย 2)	

ชื่อ-สกุล เกษตรกร/พืชนี้ปลูก นายพัสด สมพัด บ้านหนองหาร อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ดอย 1)	ลักษณะหัว ลักษณะกลีบกระเทียม		
			
(ไม่ทราบชื่อเกษตรกร) บ้านแม่เลือด อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ดอย 1)			
นายชาติชาย ปูพัด บ้านแม่ลาหดวง อำเภอแม่ล้าน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ดอย 1)			

ชื่อ-สกุล เกษตรกร/พืชน้ำปลูก นายสมบัติ ไชยสมการ บ้านป่าพลู อำเภอบ้านโื่ง จังหวัดลำพูน (ดอย 1) นำกระเทียมล้าดับที่ 4 มาปลูก	สักขีดมะหัว ลักษณะกลีบกระเทียม 	
นายสมบัติ ไชยสมการ บ้านป่าพลู อำเภอบ้านโื่ง จังหวัดลำพูน (ดอย 1) นำกระเทียมล้าดับที่ 5 มาปลูก		
นายสมบัติ ไชยสมการ กระเทียมพม่า บ้านป่าพลู อำเภอบ้านโื่ง จังหวัดลำพูน (ดอย 1) นำกระเทียมล้าดับที่ 3 มาปลูก		

ชื่อ-สกุล เกษตรกร/พืชน้ำปลูก นายจ้าลอง พงษ์ก力气 บ้านป่าพลู อ.เมืองบ้านโื่ง จังหวัดลำพูน (ดอย 1) นำกระเทียมล้าดับที่ 4 มาปลูกในสภาพนา	ลักษณะหัว ลักษณะกลีบกระเทียม
นายจ้าลอง พงษ์ก力气 บ้านป่าพลู อ.เมืองบ้านโื่ง จังหวัดลำพูน (ดอย 1) นำกระเทียมล้าดับที่ 4 มาปลูกในสภาพดอน	
นายจ้าลอง พงษ์ก力气 กระเทียมพม่า บ้านป่าพลู อ.เมืองบ้านโื่ง จังหวัดลำพูน (ดอย 1) นำกระเทียมล้าดับที่ 3 มาปลูก	

ชื่อ-สกุล เกษตรกร/พืชน้ำปลูก	ลักษณะหัว ลักษณะกลีบกระเทียม		
นายเอ农 ก แสนสาราม บ้านแม่ก้อน อ.เกตเอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)			
นายวิชูร จ่องนุ บ้านนาหวาย อ.เกตเอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)			
นางคำอ่อง คำขาว บ้านเมืองนัช อ.เกตเอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)			

<p>ชื่อ-สกุล เกษตรกร/พืชนี้ปลูก</p> <p>นายสุรัย คำชาวด บ้านเมืองนະ อําเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)</p>	<p>ลักษณะหัว ลักษณะกลีบกระเทียม</p> 	
<p>นายสรวิษ พันธุ์สูง บ้านแม่อ้อ อําเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)</p>		

ตาราง 6 ภาพลักษณะของหัวพันธุ์กระเทียมโนน จำนวน 7 ตัวอย่าง

ชื่อ-สกุล เกษตรกร/พื้นที่	ลักษณะหัวพันธุ์
นายชาติรี ดวงเนตร บ้านนาปลาจัด อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	
นางคำ อุปันนท์ บ้านสบหาร อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	
นายชาติชาย บุญตัด บ้านแม่ลาห์หลวง อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	

ชื่อ-สกุล เกษตรกร/พืชที่ นายเหยี่ยบีอิ ริพอ บ้านปีพอ อ่าเภออมกอย จังหวัดเชียงใหม่	ลักษณะหัวพันธุ์
	
	
	

ชื่อ-สกุล เกษตรกร/พื้นที่	ลักษณะหัวพันธุ์
นายวากา จิส บ้านเลอกร้า อ่าเภออมกอย จังหวัดเชียงใหม่	

จากการเก็บรวบรวมหัวพันธุ์กระเทียมจากแหล่งปลูกต่างๆ พบร่วม กับเกษตรกรรมการปลูกกระเทียมในสภาพที่ดอน มีการให้น้ำแบบสปริงเกอร์ ดังภาพ 1-2 และปลูกในสภาพนาโดยปลูกเป็นพืชหลักนา ซึ่งสวนใหญ่จะปลูกแบบชุดร่องยกแปลง ให้น้ำแบบไอลดามร่อง (ดังภาพ 3-5) ลักษณะหัวพันธุ์กระเทียมจากแหล่งปลูกต่างๆ พบร่วม กับกระเทียมที่ปลูกสภาพนาแม่น้ำว่องออมชุมภู ก็เป็นสีขาวเข้ม สำหรับกระเทียมที่ปลูกในสภาพดอนแม่น้ำชุมภู กลีบสีขาวอ่อนชุมภู ขนาดหัว และน้ำหนักหัวพันธุ์กระเทียมที่ปลูกในสภาพที่ดอนมากกว่าปลูกในสภาพนา (4.17 ซม., 3.46 ซม. และ 18.22 กรัม, 17.4 กรัม ตามลำดับ) จากการทดสอบน้ำหัวพันธุ์กระเทียมแม่ของสอน (นายชาครี ดวงเนตร ลำดับตัวอย่างที่ 4) มาปลูกพื้นที่อำเภอบ้านโป่ง (นายสมบัติ ลำดับตัวอย่างที่ 19) พบร่วม ขนาดหัว น้ำหนักหัวเพิ่มขึ้นจากขนาดหัว 3.75 ซม. น้ำหนักหัว 11.52 กรัม และจำนวน 12 กลีบต่อหัว เป็นขนาดหัว 3.78 ซม. น้ำหนักหัว 14 กรัม และจำนวน 18 กลีบต่อหัว ตามลำดับ สอดคล้องกับข้อมูลการสอบถามเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมเรื่องแหล่งของหัวพันธุ์กระเทียมในแหล่งปี พบร่วม กับเกษตรกรเปลี่ยนหัวพันธุ์ใหม่ทุกปี เพื่อลดความเสี่ยงเรื่องโรคแมลงที่จะเกิดขึ้น และเกษตรกรเชื่อว่าหัวพันธุ์กระเทียมที่ปลูกขึ้นที่ดอนทุกปีจะอ่อนแอกต่อโรคแมลง และผลผลิตลดลงทุกปี ดังนั้น หากเปลี่ยนสภาพพื้นที่ปลูก สภาพแวดล้อม จะช่วยทำให้กระเทียมเจริญเติบโตดี และทนทานต่อโรคแมลงมากขึ้น

ภาพ 1 แปลงปลูกกระเทียม นายชาตรี ดวงเนตร
ปลูกสภาพดอน พื้นที่เป็นชั้นบันได ให้น้ำด้วยระบบสปริงเกอร์
บ้านนาปลาจاد อําเภอเมืองเชียงใหม่ช่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ภาพ 2 แปลงปลูกกระเทียม นายชาติชาย ปุพัด
ปลูกสภาพดอน ชุดร่องยกแปลง ให้น้ำด้วยระบบสปริงเกอร์
บ้านแม่ลากวง อําเภอคลองย้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ภาพ 3 แปลงปลูกกระเทียม นางคำ อุปันท์
ปลูกสภาพนา ชุดร่องยกแปลง ให้น้ำแบบไคลเฝ่าตามร่อง
บ้านสนหาร อําเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ภาพ 4 แปลงปลูกกระเทียม นายเอ็นก แสนสุราษฎร์
ปลูกสภาพนา ชุดร่องยกแปลง ให้น้ำในหลุมผ่านตามร่อง
บ้านแมก้อน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ภาพ 5 แปลงปลูกกระเทียม นายจารอง พงษ์กลาง
ปลูกสภาพนา ชุดร่องยกแปลง ให้น้ำในหลุมผ่านตามร่อง
บ้านป่ากู้ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดลักษณะนูน

รหัส ตัวอย่าง	ชื่อ-สกุล เกษตรกร/พื้นที่	สารประgon ฟินิลิกรูม	สารประgon ฟลาโวนอยด์รวม
		(mg Gallic acid/ กรัมเทียมสด 100 กรัม)	(mg Quercetin/ กรัมเทียมสด 100 กรัม)
G6	นายสมบัติ ไชยสมการ บ้านป่าพลู อ่าเภอบ้านบึง จังหวัดลำพูน (ดอย 1) นำกระเทียมสดมาต้มทีละ 5 นาบสูก	144.85 ± 2.73	16.98 ± 0.39
G7	นายสมบัติ ไชยสมการ กระเทียมพวง บ้านป่าพลู อ่าเภอ บ้านบึง จังหวัดลำพูน (ดอย 1) นำกระเทียมสดมาต้มทีละ 3 นาบสูก	155.99 ± 1.58	19.27 ± 1.18
G8	นายจำลอง พงษ์กล้า บ้านป่าพลู อ่าเภอบ้านบึง จังหวัด ลำพูน (ดอย 1) นำกระเทียมสดมาต้มทีละ 4 นาบสูกในสักกะคน่า	166.71 ± 3.61	20.44 ± 0.91
G9	นายจำลอง พงษ์กล้า บ้านป่าพลู อ่าเภอบ้านบึง จังหวัด ลำพูน (ดอย 1) นำกระเทียมสดมาต้มทีละ 4 นาบสูกในสักกะคนอน	182.04 ± 6.87	14.85 ± 0.14
G10	นายจำลอง พงษ์กล้า บ้านป่าพลู อ่าเภอบ้านบึง จังหวัด ลำพูน (ดอย 1) นำกระเทียมสดมาต้มทีละ 3 นาบสูก	176.44 ± 10.51	14.24 ± 0.26
G11	นายอนันต์ แฉน้ำร้าย บ้านแม่ก่อ อ่าเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	185.21 ± 1.00	14.97 ± 0.45
G13	นางศักดิ์ คำขาว บ้านเมืองนนะ อ่าเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	234.09 ± 3.33	17.94 ± 0.16
G14	นายส่วย คำขาว บ้านเมืองนนะ อ่าเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	111.75 ± 2.08	9.18 ± 0.20
G15	นายสวราษฎร์ นีติธัย บ้านแม่อ้อ อ่าเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	194.75 ± 1.56	14.88 ± 0.15
T1	นายชาติ ดวงเนตร บ้านนาปลาจ่าด อำเภอเมือง เมืองสองสอง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	129.75 ± 1.60	13.19 ± 0.45
T2	นางคำ อุบัณฑ์ บ้านหนองหาร อ่าเภอแมลงสะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	139.41 ± 5.32	12.69 ± 0.36
T3	นายชาติชาญ ปูพัด บ้านหนองหาร อ่าเภอแมลงสะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	166.74 ± 6.93	17.63 ± 0.12
T6	นายสมชาย พอทันอ บ้านปีพอ อ่าเภออมกอย จังหวัดเชียงใหม่	156.25 ± 12.99	17.26 ± 0.72
T7	นายวากา จิ๊ซ บ้านเลอะกรา อ่าเภออมกอย จังหวัดเชียงใหม่	138.38 ± 6.24	15.86 ± 0.35
O1	นายสมชาย พอทันอ บ้านปีพอ อ่าเภออมกอย จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	181.57 ± 1.01	18.70 ± 0.13
O4	นายอัยยา ริพอ บ้านปีพอ อ่าเภออมกอย จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	149.69 ± 1.03	20.27 ± 0.17
O6	นายพะเขต เกี้ยวตึ้งดีรี บ้านเลอะกรา อ่าเภออมกอย จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	154.19 ± 1.84	16.73 ± 0.49
O7	นายวากา จิ๊ซ บ้านเลอะกรา อ่าเภออมกอย จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	148.57 ± 4.46	16.55 ± 0.31

รหัส ตัวอย่าง	ชื่อ-สกุล เภษทรกร/พื้นที่	สารประกลบ ฟีโนลิกรวม	สารประกลบ ฟลาโวนอยด์รวม
		(mg Gallic acid/ กรัมเทียมสด 100 กรัม)	(mg Quercetin/ กรัมเทียมสด 100 กรัม)
O8	นายฤทธิ์ ฉุกรี บ้านเลือกร้า อ่าเภออมกอย จังหวัดเชียงใหม่ (ตอย 1)	156.64 ± 3.64	15.97 ± 0.94

- Mean ± SD, triplicate, n=3

หมายเหตุ:

1. สารประกลบฟีโนลิกรวมเปรียบเทียบกับสารมาตรฐาน Gallic acid นำเสนอผลในรูปของ Gallic acid equivalent ซึ่งหมายถึง ในตัวอย่าง 1 กรัม มีสารประกลบฟีโนลิกมากที่สุดเทียบกับ Gallic acid ปริมาณ X μg

2. สารประกลบฟลาโวนอยด์ที่ห้ามเปรียบเทียบกับสารมาตรฐาน Quercetin นำเสนอผลในรูปของ Quercetin equivalent ซึ่งหมายถึง ในตัวอย่าง 1 กรัม มีสารประกลบฟลาโวนอยด์มากที่สุดเทียบกับ Quercetin ปริมาณ X μg

เมื่อพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ปริมาณสารประกลบฟีโนลิกรวมและสารประกลบฟลาโวนอยด์รวมพบว่า ปริมาณสารประกลบฟีโนลิกรวมอยู่ในช่วง 72.18 – 234.09 mg Gallic acid ต่อกรัมเทียมสด 100 กรัม โดยที่กระเทียมตัวอย่าง G13 มีปริมาณสารประกลบฟีโนลิกสูงที่สุด ปริมาณสารประกลบฟลาโวนอยด์อยู่ในช่วง 9.18 – 20.44 mg Quercetin ต่อกรัมเทียมสด 100 กรัม โดยที่ กระเทียมตัวอย่างที่ 1 มีปริมาณสารประกลบฟลาโวนอยด์สูงที่สุด ซึ่งการวิเคราะห์ดังกล่าวเป็นผลการวิเคราะห์สารประกลบฟีโนลิกและสารประกลบฟลาโวนอยด์โดยรวมในกระเทียม ซึ่งสารสำคัญหลักที่มีฤทธิ์ทางชีวภาพในกระเทียมนั้นนี้จะเป็นสารกลุ่มฟีโนลิกและฟลาโวนอยด์ ดังนั้น จึงวิเคราะห์เบื้องต้นจะช่วยให้ทราบว่ากระเทียมตัวอย่างใดมีปริมาณสารสำคัญที่มีฤทธิ์ทางชีวภาพสูงที่สุด

2.2.2 ผลวิเคราะห์ปริมาณวิตามินบีหนึ่ง บีสองและวิตามินซี

นอกจากการวิเคราะห์ที่ปริมาณสารประกลบฟีโนลิกและสารประกลบฟลาโวนอยด์รวมในสารสักด้วยยากระเทียมที่เตรียมด้วยอาหารแอลแล็ป ทำการวิเคราะห์ปริมาณวิตามินบีหนึ่ง วิตามินบีสองและวิตามินซี ด้วยเทคนิค Reversed-phase HPLC ผลการวิเคราะห์ปริมาณปริมาณวิตามินบีหนึ่ง บีสองและวิตามินซีในสารสักด้วยกระเทียม ตั้งตระหง่าน 10

ตาราง 11 ปริมาณวิตามินซี บีหนึ่งและวิตามินบีสอง ในกระเทียม 29 ตัวอย่าง

รหัส ตัวอย่าง	ชื่อ-สกุล เภษทรกร/พื้นที่	ปริมาณวิตามินซี (มิลลิกรัม) ต่อกรัมเทียมสด 100 กรัม		
		วิตามินซี	วิตามินบีหนึ่ง	วิตามินบีสอง
1	นายคำลง พงษ์คลัง บ้านป่าแพ้ว อ่าเภอบ้านปี้ จังหวัดลำพูน (ตอย2)*	12.26 ± 1.08	0.08 ± 0.01	0.04 ± 0.01
2	นายสมบัติ ใจยสมการ บ้านป่าแพ้ว อ่าเภอบ้านปี้ จังหวัดลำพูน (ตอย2)	12.18 ± 1.06	0.08 ± 0.01	0.04 ± 0.01
3	นายชาตรี ดวงเนตร กรรมเทียนหม่าล่า บ้านป่าปลา ชาด อ่าเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ตอย 1)*	16.32 ± 1.12	0.10 ± 0.01	0.06 ± 0.01

รหัส ตัวอย่าง	ชื่อ-สกุล เกษตรกร/พื้นที่	ปริมาณวิตามิน (มิลลิกรัม) ต่อการเพิ่มสตด 100 กรัม		
		วิตามินซี	วิตามินบีหนึ่ง	วิตามินบีสอง
		19.53 ± 1.08	0.14 ± 0.01	0.08 ± 0.01
4	นายชาตรี ดวงเนตร บ้านนาปลาจาก อ่าเภอเมือง แม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ดอย 1)	18.52 ± 1.15	0.13 ± 0.01	0.08 ± 0.01
G1	นายชาตรี ดวงเนตร บ้านนาปลาจาก อ่าเภอเมือง แม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ดอย 2)	8.76 ± 0.85	0.06 ± 0.01	0.03 ± 0.01
G2	นายพัด สมพัด บ้านสบทาร อ่าเภอเมือง แม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ดอย 1)	9.35 ± 0.98	0.07 ± 0.01	0.03 ± 0.01
G3	(ไม่ทราบชื่อเกษตรกร) บ้านแม่คลือ อ่าเภอเมือง แม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ดอย 1)	8.64 ± 0.97	0.07 ± 0.01	0.03 ± 0.01
G4	นายชาตรี ปูพัด บ้านแม่ลาห์ลาง อ่าเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ดอย 1)	10.33 ± 1.02	0.07 ± 0.01	0.04 ± 0.01
G5	นายสมบัติ ไชยสมการ บ้านป่าพลู อ่าเภอบ้านไช่ จังหวัดลำพูน (ดอย 1) น้ำกรະเทียมคำดับที่ 4 มาปลูก	8.55 ± 0.89	0.06 ± 0.01	0.04 ± 0.01
G6	นายสมบัติ ไชยสมการ บ้านป่าพลู อ่าเภอบ้านไช่ จังหวัดลำพูน (ดอย 1) น้ำกรະเทียมคำดับที่ 5 มาปลูก	12.79 ± 1.14	0.08 ± 0.01	0.05 ± 0.01
G7	นายสมบัติ ไชยสมการ กระเทียมพม่า บ้านป่าพลู อ่าเภอบ้านไช่ จังหวัดลำพูน (ดอย 1) น้ำกรະเทียมคำดับที่ 3 มาปลูก	12.38 ± 0.94	0.09 ± 0.01	0.04 ± 0.01
G8	นายจำลอง พงษ์กล้า บ้านป่าพลู อ่าเภอบ้านไช่ จังหวัดลำพูน (ดอย 1) น้ำกรະเทียมคำดับที่ 4 มาปลูกในสภาพดอน	16.30 ± 1.03	0.11 ± 0.01	0.06 ± 0.01
G9	นายจำลอง พงษ์กล้า บ้านป่าพลู อ่าเภอบ้านไช่ จังหวัดลำพูน (ดอย 1) น้ำกรະเทียมคำดับที่ 4 มาปลูกในสภาพดอน	18.78 ± 1.05	0.13 ± 0.01	0.07 ± 0.01
G10	นายจำลอง พงษ์กล้า บ้านป่าพลู อ่าเภอบ้านไช่ จังหวัดลำพูน (ดอย 1) น้ำกรະเทียมคำดับที่ 3 มาปลูก	16.77 ± 0.95	0.12 ± 0.01	0.07 ± 0.01
G11	นายอนงค์ แสนสำราญ บ้านแม่ก่อน อ่าเภอ เชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	17.45 ± 1.12	0.13 ± 0.01	0.06 ± 0.01
G13	นางจำลอง คำขาว บ้านเมืองนະ อ่าเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	19.62 ± 0.97	0.13 ± 0.01	0.09 ± 0.01
G14	นายส่งยศ คำขาว บ้านเมืองนະ อ่าเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	10.89 ± 1.03	0.10 ± 0.01	0.04 ± 0.01
G15	นายสาวาท นันติยะ บ้านแม่อ้อ อ่าเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	18.85 ± 0.98	0.13 ± 0.01	0.08 ± 0.01
T1	นายชาตรี ดวงเนตร บ้านนาปลาจาก อ่าเภอเมือง แม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	11.23 ± 1.08	0.11 ± 0.01	0.04 ± 0.01

2.2.4 ผลวิเคราะห์ชนิดและปริมาณของกรดไขมัน

นำตัวอย่างสารสกัดกระเทียม (ส่วนในเม็ด) มาวิเคราะห์ชนิดและปริมาณของกรดไขมันด้วยเทคนิค GLC เปรียบเทียบกับสารมาตรฐาน Caproic acid, Caprylic acid, Capric acid, Lauric acid, Myristic acid, Myristoleic acid, Palmitic acid, Palmitoleic acid, Stearic acid, Oleic acid, Linoleic acid, Gamma linolenic acid, Linolenic acid, Arachidic acid, Eicosanoic acid, Eicosadienoic acid, Eicosatrienoic acid, Arachidonic acid, Erucic acid, และ Nervonic acid โดยผลตรวจนิตและปริมาณของกรดไขมัน ดังตาราง 12

O4	นายชัยยา ริพอ บ้านบีพิโภ อำเภออมกอย จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	24.6	26.9	276.7	62.4	104.3	238.2	36.1	22.5
O6	นายพะชาดา เกียรติ์ยิ่งคิริ บ้านเลอหารา อ่าไก่ก้มกอย จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	29.6	28.5	285.6	65.3	119.6	269.6	38.9	26.8
O7	นายวากา จีซี่ บ้านเลอหารา อ่าไก่ก้มกอย จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	22.3	23.5	257.5	46.8	102.8	228.2	28.4	20.8
O8	นายฤทธิ์ ถูรี บ้านเลอหารา อ่าไก่ก้มกอย จังหวัดเชียงใหม่ (ดอย 1)	27.2	28.3	272.5	56.7	126.3	258.5	35.5	28.7

nd: ตรวจวิเคราะห์ไม่พบกรดไขมัน

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่าในสารสกัดกระเทียมตรวจวิเคราะห์พบกรดไขมันชนิด Palmitic acid สูงที่สุด รองลงมาคือ กรดไขมันชนิด Linoleic acid, Oleic acid, Stearic acid, Myristic acid, Lauric acid, Arachidic acid, และ Eicosanoic acid ตามลำดับ

นอกจากนี้ในปี พ.ศ. 2559 ได้ทดสอบน้ำร่องให้เกษตรบนพื้นที่สูงปลูกกราฟท์เยียบลิโคในครัวเรือน ซึ่งได้ดำเนินการในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาฝืนอย่างยั่งยืนขันตื่นน้อย อ.อมก่อ จ.เชียงใหม่ จำนวน 19 ราย ประกอบด้วย เกษตรกรชุมชนบ้านเลอกร้า บ้านบราโกร และบ้านปีพ้อ ซึ่งมี ตัวอย่างแปลงดังภาพ 6-7

ภาพ 6 แปลงปลูกกราฟท์เยียบ (สภาพดอน) นายพะเชด้า เกี้ยวธีวงศ์ (ชื่อสามี)
บ้านเลอกร้า อ.นาออมก่อ จังหวัดเชียงใหม่

ภาพ 7 แปลงปลูกกราฟท์เยียบ (สภาพนา) นายสมชาย พอหม้อ^๑
บ้านปีพ้อ อ.นาออมก่อ จังหวัดเชียงใหม่

บทที่ 5
สรุปและวิจารณ์ผลการวิจัย

- ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ทางโครงการวิจัยได้รวบรวมพันธุ์กรรมเทียมจากแหล่งปลูกที่สำคัญ ได้แก่ ถั่วเกอเมืองแม่ของสอน บ้านแม่ลาห์หลวงคำเกอเมืองล้านนา ถั่วเกอเมืองเรียง ถั่วเกอเชียงดาว ถั่วเกอบ้าน โข่ง และถั่วเกอมกอย จำนวน 24 พันธุ์ (ตัวอย่าง) และกระเทียมโนนจำนวน 5 พันธุ์ (ตัวอย่าง) ซึ่ง ลักษณะทั่วพันธุ์กรรมเทียมทั้ง ตัวอย่างมีความแตกต่างกันของพื้นที่ปลูก สัณฐานวิทยา โดยกระเทียม ถั่วเกอเมืองสอน (กระเทียมพม่า) เป็นพันธุ์กรรมเทียมที่มีหัวพันธุ์ขนาดใหญ่ และมีสีกลับเปลือกสีม่วง อาจ-ชมพูอ่อน กึ่บเรียงช้อนกันอย่างหลวมๆ และกระเทียมบางพันธุ์มีสีม่วงชมพู กึ่บขนาดเล็ก สีม่วง เข้ม แตกต่างกันไปแหล่งปลูก
- กระเทียมของนายคำอ่อง บ้านเมืองนง อ.เชียงดาว (G13) พบว่ามีปริมาณสารประกอบฟินอลิคิกซ์ที่สุด กระเทียมของนายจำลอง (G8) ซึ่งน้ำหัวพันธุ์กระเทียมจากแม่ของสอน (ตัวอย่างที่ 4) มาปลูกที่บ้านโข่ง พบว่า มีปริมาณสารประปะกอบฟลูโนเรตต์สูงที่สุดซึ่งมีค่ามากกว่าพื้นที่ปลูกที่แม่ของสอน ซึ่งสารสำคัญ หลักที่มีฤทธิ์ทางชีวภาพในกระเทียม คือ สารกรุ่นฟินอลิคและฟลาโนเรตต์ มีสรรพคุณที่ดีต่อสุขภาพคือ มีสมบัติเป็นการต้านอนุมูลิศ (antioxidant) สามารถลดความได้ในน้ำ ทั้งน้ำบริกรรมสารประกอบที่พบใน กระเทียมมีปริมาณมากหรือน้อยแตกต่างกัน ขึ้นอยู่ กับชนิดพันธุ์ ลักษณะดินที่ปลูก สภาพอากาศ และ ช่วงเวลาเก็บเกี่ยว
- บริษัท Diallyl disulfide และ Diallyl trisulfide เป็นสารอนุพันธ์ที่เกิดจากการสลายตัวของ Allicin ในตัวอย่างสารสักดิ์กระเทียม ด้วยเทคนิค Ion-pair reversed-phased HPLC พบว่า สารสักดิ์กระเทียม จากบ้านเมืองนง (G13) มีปริมาณ Diallyl disulfide และ Diallyl trisulfide สูงสุด ซึ่งเป็นสารที่มีธาตุ กำมะถันเป็นองค์ประกอบพบว่าเป็นกัลนิกรดเทียม นอกจากนี้ยังมีกระเทียมจากแม่ของสอน (ตัวอย่างที่ 5) กระเทียมจากพื้นที่ปลูกบ้านโข่ง (G7, G8, G9, G10) และกระเทียมจากเชียงดาว (G11, G15) มีม ปริมาณ Diallyl disulfide และ Diallyl trisulfide สูงเช่นกัน
- สารสักดิ์กระเทียมตัวอย่างจากบ้านเมืองนง (G13) มีปริมาณวิตามินซีและวิตามินบีสูงสูงที่สุด และ กระเทียมจากแม่ของสอน (ตัวอย่างที่ 4) ก็พบว่ามีปริมาณวิตามินซีสูงและวิตามินบีที่สูงเช่นกัน ซึ่งสาร กลุ่มวิตามินช่วยในการสร้างภูมิคุ้มกันทางของร่างกาย ป้องกันหวัดหรือภูมิแพ้ต่างๆ สำหรับกรณีที่เสริม วิตามินซีควบคู่กับกระเทียม พบว่าช่วยบรรเทาและลดความตื่นของโรคภูมิแพ้ เนื่องจากวิตามินซีและ กระเทียมจะเสริมฤทธิ์กันในการกระตุ้นให้เกิดการสร้างเม็ดเลือดขาวของร่างกายส่งเสริมให้ภูมิคุ้มกัน ทำงานได้ดีขึ้น
- เกษตรครบพื้นที่สูงของ 3 ชุมชน คือ เลือกร้า บราไโร ปิพอในเขตวิสาหกิจเconom กอย ร่วมทำการทดลอง ปลูกกระเทียมเป็นพืชหลักเพื่อมีกำไรเทียมสำหรับริโคในครัวเรือน จำนวน 19 ราย และพบว่า เกษตรครบพื้นที่สูงสามารถปลูกกระเทียมให้ผลผลิตดี บางรายบังชาตทักษะในการจัดการดูแลและ กระบวนการเพาะปลูกที่ดี ให้ได้ผลผลิตดี
- ชนิดกรดไขมันที่ตรวจพบในสารสักดิ์กระเทียม มากที่สุด คือ Plamitic acid รองลงมาคือ Linoleic acid พันธุ์กรรมเทียมแต่ละพันธุ์มีปริมาณกรดไขมันชนิดต่างๆ ในปริมาณที่แตกต่าง สำหรับกรดไขมัน Arachidic acid พบว่ามีในปริมาณน้อยมากในกระเทียม และในกระเทียมบางพันธุ์ก็ไม่พบกรดไขมันชนิด นี้เลย
- จากผลการวิเคราะห์โภชนาเภสัชของกระเทียมทั่วไปและกระเทียมโนน พบว่า กระเทียมโนนมีสมบัติทาง โภชนาเภสัชที่ไม่แตกต่างหรือโดยเด่นจากกระเทียมทั่วไป จากคำกล่าวที่ว่า “กระเทียมโนนมีสรรพคุณสูง”

อาจจะแท้จริงไม่เสมอไป ดังนั้น การบริโภคกระที่ยอมทั่วไปหรือกระที่ยอมโน้มมีสรรพคุณต่อสุขภาพที่ดีได้ เช่นเดียบ

- พันธุ์กระที่ยอมจากบ้านเรา เช่น เมื่อนำไปปลูกทดสอบพื้นที่ อ.อมกอย ที่ระดับความสูง 900-1,000 เมตรจากระดับน้ำทะเล ปลูกแบบใช้ยาเคมีซึ่ก่อนปลูก พบว่าในระยะแรกมีอัตราการออก 80-90% จากการผลลัพธ์ใบกระที่ยอมที่ให้สรุปได้ว่า เกษตรกรปลูกฟางเข้าได้ถูกวิธี คือ ในปลูกหนาเกินไป และต้องเช่าหัวอีสระบัดให้พังงาเข้ากระจาดด้วย เพราะหากปลูกฟางเข้าแบบเป็นก้อนหรือกำ จะส่งผลทำให้ใบกระที่ยอมไม่สามารถผลิตต้นพันธุ์ฟางเข้าได้ ซึ่งเทคนิคหรือวิธีการปูฟางเข้าวั้งมีปัญหาในเกษตรกรบางราย ต้องพัฒนาทักษะความชำนาญต่อไป
- แบ่งการเพิ่มของเกษตรกรที่กำจัดด้วงพืชในขณะที่กระที่ยอมมีอายุ 1-2 เดือน ตามขั้นตอนการปลูก ส่งผลทำให้กระที่ยอมสร้างหัว แตกกลืน ให้หัวกระที่ยอมมีขนาดใหญ่ ทรงกลมແป็น สิกลีบเปลือกสีขาว omnophy กลีบเรียงขั้อนกันแน่นขนาดหัวเฉลี่ยประมาณ 3.16 - 4.95 เซนติเมตร น้ำหนักเฉลี่ยประมาณ 9-22 กรัม/หัว จำนวนกลีบ 9-25 กลีบ/หัว
- เกษตรกรที่ปฏิบัติตามขั้นตอนการปลูกและตามคำแนะนำของที่มีวิจัย สามารถปลูกกระที่ยอมให้ผลผลิตสูงสุด 3,600 กิโลกรัม/ไร่ เป็นที่น่าพอใจสำหรับเกษตรกรผู้ปลูกกระที่ยอมครั้งแรก อีกทั้งเป็นตัวอย่างให้แก่เกษตรกรรายอื่นๆ ที่ยังไม่ประสบความสำเร็จหรือได้ผลผลิตกระที่ยอมต่ำ
- กระที่ยอมเป็นพืชที่มีรากตื้น ถ้าหากไม่รีบกำจัดด้วงพืชในช่วงที่กระที่ยอมอายุ 1-2 เดือน กระที่ยอมจะไม่แตกกลีบ พน “กระที่ยอมเป็น” ที่มีลักษณะกลมรี สิกลีบเปลือกสีขาวงอ ขนาดหัวเฉลี่ยประมาณ 1.88-2.24 เซนติเมตร น้ำหนักเฉลี่ยประมาณ 2-6 กรัม/หัว เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งกระที่ยอมโน้มเกิดจากการกระที่ยอมที่ไม่สมบูรณ์ ไม่แตกกลีบ จึงเกิดกลีบเดียวทรงกลม
- เกษตรกรบนที่สูง มีผลผลิตกระที่ยอมเพียงพอสำหรับบริโภคในครัวเรือน และแบ่งจำหน่ายภายในชุมชนและชุมชนใกล้เคียงที่มาขอซื้อ ในราคากิโลกรัมละ 10-20 บาท (น้ำหนักกระที่ยอมสด) ในฤดูปี พ.ศ. 2559 ที่ผ่านมาเกษตรกรบางรายจำหน่ายกระที่ยอมสร้างรายได้ถึง 3,000 บาท และเกษตรกรได้แบ่งกระที่ยอมมัดปูกเพื่อเป็นหัวพันธุ์สำหรับปลูกต่อในฤดูปี พ.ศ. 2560 (เดือนธันวาคม พ.ศ. 2559- มีนาคม พ.ศ. 2560)